

[Utsjoen rakennemuutoksen kehitystyö etenee - Ajankohtaista \(sharepoint.com\)](#)

torstai 20. tammikuuta 2022

Valtioneuvosto myönsi joulukuussa 2021 Utsjoelle 300 000 euroa rahoitusta kehittämishankkeisiin alueen haastavasta tilanteesta johtuen. Aluetoimijat kokoontuivat eilen yhteiseen keskusteluun aiheenaan kehitystyön tilanne ja eteneminen. Mukana yhteistyössä ovat TEM, MMM, YM sekä LVM:n. Tutustu keskustelun muistioon.

Yhteinen keskustelu Utsjoesta: TEM/ELY/TE/Lapin liitto/Utsjoen kunta

Ke 19.1.2022 15:15-16:30

Paikalla: Stenfors Petra, Aarnio Marjukka, Vasara Heino, Perälä Marja, Oraluoma Mika, Linjakumpu Hannu, Herva Pekka, Mourujärvi Olli, Moilanen Heikki, Uusihanni Minna, Virtasalo Eija, Ilola Riitta, Keisu Päivi, Pekkala Satu, Pelimanni Tiina, Suopajarvi Katja, Vesterinen Minna, Ekdahl Päivi, Ikäläinen Marika, Kauhanen Ritva, Knutars Heli, Aikio Eeva-Maarit, Tieva-Niittyvuopio Vuokko (pj.) Poissa: Kukkola Kaija, Skyttä Kari, Marski Lea

Agenda: Alustus Marja Perälä, ELY ja Petra Stenfors, TEM
Tilannekatsaus hankkeet Eeva-Maarit Aikio, Utsjoen kunta
Tilannekatsaus tieinfran edunvalvontatyö Vuokko Tieva-Niittyvuopio, Utsjoen kunta
Yhteenvedo Päivi Ekdahl, Lapin liitto

Kiitokset yhteistyöstä ministeriöön ja maakunnan toimijoille. Yhteinen tekeminen on edennyt hyvin, toisaalta työ on vasta alkamassa.

Valtio on osoittanut tukea Utsjoen tilanteeseen resursseilla ja henkisellä tuella. Eteneminen on jatkossa aluekehittämisen vastuulla. Utsjoen rakennemuutos ei ole kansallisella tasolla suuri, mutta paikallisesti asia on merkittävä. Alueella on resursseja, laaja palveluvalikoima, rahastoja, ammattitaitoa ja osaamista - näistä elementeistä on hyvät edellytykset lähteä käytännön toimeenpanoon. Rakennemuutostilanne on yleensä negatiivinen, mutta se voi johtaa positiivisiinkin muutoksiin.

Lohikantojen kriisiytymisen seurauksena jouduttiin tekemään kalastuskiellon päätöksiä. Lohestuksen merkitys on kokoaan laajempi ja siksi tätä tilannetta on perusteltua hoitaa yhteistyössä. Tuki kanavoidaan kalastuskiellon tilanteen hoitamiseen, koordinaatioon, yhteistyön edistämiseen. Mahdollistetaan verkostossa laaja-alainen yhteistyö, vaikka vaikutukset ovatkin paikallisia.

Alueen yritykset ovat huomattavasti aktivoituneet kehitystyöhön. Erityisesti kalastukseen painottuneet matkailuyrittäjät ovat aktivoituneet: tämä ryhmä kaipaa eniten tukea uuteen markkinointiin ja kohderyhmien oheispalvelujen kehittämiseen, pohtimaan mitä pyöräilymatkailu kokonaisuudessaan on. Volyymi tulee matkailun oheispalveluista. Pyöräily on kehitysvaiheessa ja nousemassa patikoinnin rinnalle. Utsjoella Suomessa on ainutlaatuisia tunturiylänköjä ja vuosittainen Kaldoaivi Ultra Trail - maastopyöräilykisa. Pohdinnassa on esimerkiksi pyöräilyreitistön ympärivuotinen hyödyntäminen ja yhteiskehittäminen Norjan kanssa rengasreitiksi.

Yritystukien puolella analysointipalveluja, konsultointia uusiin liiketoimiin, nostetaan tietoisuutta tästä mahdollisuudesta. Tekemisessä on vahva tulevaisuusorientaatio ja mukana yhteistyössä ovat TEM, MMM, YM sekä LVM:n.

Rahoituksen saaneet hankkeet:

- Leader: Saamelaisen kulttuuriperinteen vahvistaminen Tenojokilaaksossa. Rahoitus 1v.

- EAKR React: uDigi - Utsjoen elinvoimapalvelujen uudistaminen. Hanke 1.3.2022-31.10.23.

Suunnitteilla olevat hankkeet:

- Maaseuturahasto: Matkailuinfran hanke, Nisulammen kehittäminen
- ESR: uYritys – Utsjoen elinvoimaiset yritykset ja henkilöstö
- AKKE: uPyöräily – pyöräilymatkailun kehittäminen. Seututie 970 kehittäminen pyöräily- ja ulkoilukohteeksi. Tässä mukana ja huomioiden erityisesti lohestusrajoituksesta kärsiviä matkailuyrittäjiä. Vetovoimana Tenojoki ja "Suomen kaunein tie"
- Ideointivaiheessa "Elinvoimatalot" ja kuntalaisten hyvinvointi

Tieinfran neuvottelut ja edunvalvontatyön jatkaminen: seututie 970 infra ja siihen liittyvät kevyenliikenteen väylät

Keväällä 2021 aloitettu yhteistyö: euromääräisesti iso suunnitelma 750te, rakentamiskustannukset 1,6meur yhdessä Lapin liiton kanssa. Hyvä vastaanotto liikenne- ja viestintäministeriössä, Maakunnan yhteinen kehityshanke jatkossa, rahoitusta selvitetään. Tieinfran parantaminen on Utsjoen kehittämisen perusasia, tämän edetessä muillakin kehittämiskohteilla on enemmän vaikuttavuutta. Utsjoen kunnan, ELY:n ja Lapin liiton toimesta kokoonnutaan tutkimaan jatkoa. Saadusta AKKE-tuesta koordinaattori voi käyttää osan hankkeiden suunnitteluun, mutta infrahankesuunnittelu ei kuulu AKKE:n piiriin. Kevyempi kokonaisuuden suunnittelu ja rahoituskanavien etsintä voi kuulua.

Teksti: Päivi Keisu